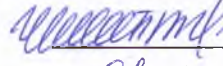

Київський національний університет театру, кіно і
телебачення імені І. К. Карпенка-Карого
Інститут екранних мистецтв
Кафедра кінотелеоператорства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

 Інга Чхатарашвілі-Петраш

« 01 » 09 2025

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ФОТОГРАФІЇ В МАСМЕДІА

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти	другий (магістерський)
спеціальність	В1 Аудіовізуальне мистецтво та медіавиробництво
спеціалізація	В1.01 Аудіовізуальне мистецтво
освітня програма	Кінооператорство

Розробник: Мироненко Вікторія Олександрівна, кандидат мистецтвознавства,
доцент, кафедра кінотелеоператорства

Викладач: Мироненко Вікторія Олександрівна, кандидат мистецтвознавства,
доцент, кафедра кінотелеоператорства

РПНД розглянуто і затверджено на засіданні кафедри кінотелеоператорства
Протокол від 30.08.2025 № 1

В. о. завідувача кафедри Верес Богдан ВЕРЖБИЦЬКИЙ

РПНД погоджено з гарантом освітньої-професійної програми
«Кінооператорство»

Доцент, кандидат мистецтвознавства Мироненко Вікторія МИРОНЕНКО
30.08.2025

Пролонговано:

на 2026/2027 н.р.,

Завідувач кафедри Мироненко В (підпис) (ПІ), протокол від 24.08.2026 № 1

на 20__/20__ н.р.,

Завідувач кафедри _____ (підпис) (ПІ), протокол від _____.20__ № ____

на 20__/20__ н.р.,

Завідувач кафедри _____ (підпис) (ПІ), протокол від _____.20__ № ____

на 20__/20__ н.р.,

Завідувач кафедри _____ (підпис) (ПІ), протокол від _____.20__ № ____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма навчання	
	денна	
Характеристика навчальної дисципліни	<i>Обов'язкова</i>	
Курс	1	
Семестр	1	2
Кількість кредитів	4	3
Загальний обсяг годин	120	90
Розподіл годин за видами аудиторних занять та самостійної роботи	Лекційні	
	16	12
	Семінарські	
	16	12
	Самостійна робота	
	88	66
Вид підсумкового контролю	<i>залік</i>	<i>іспит</i>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета полягає у формуванні системного розуміння сучасних тенденцій розвитку фотографії в масмедіа, її ролі у процесах виробництва, поширення та споживання візуальної інформації в умовах цифрової культури. Курс спрямований на вивчення еволюції фотографії від традиційних друкованих медіа до сучасних цифрових платформ, соціальних мереж та мультимедійних середовищ, а також на аналіз технічних, естетичних, комунікативних та концептуальних трансформацій фотографічного зображення. Особлива увага приділяється дослідженню функціонування фотографії в класичних і нових медіа, механізмам формування суспільної думки за допомогою візуальних образів, використанню фотографії в інформаційних війнах, пропаганді та стратегічних комунікаціях. Курс також розглядає питання візуальної грамотності, критичного аналізу медіазображень, етичних аспектів фотографічної практики та впливу новітніх технологій, зокрема цифрової обробки й штучного інтелекту, на сучасну фотографію.

Завдання

- Сформувати системне розуміння фотографії як важливого інструменту масової комунікації та невід'ємної складової сучасного медіапростору.
- Ознайомити студентів з основними етапами розвитку фотографії в класичних і нових медіа, а також із сучасними тенденціями трансформації фотографічного зображення в умовах цифрової культури.
- Розвинути навички аналізу фотографічного зображення з урахуванням його технічних, естетичних, комунікативних та соціокультурних характеристик.
- Сформувати здатність критично оцінювати функціонування фотографії в інформаційному просторі, зокрема в контексті медіавпливу, пропаганди, візуальних маніпуляцій та інформаційних війн.
- Ознайомити студентів із творчими методами та професійними практиками провідних фотографів, які працювали та працюють у друкованих, цифрових і мультимедійних медіа.

- Розвинути вміння застосовувати сучасні підходи до створення, відбору та інтерпретації фотографічного контенту відповідно до вимог різних медіаплатформ.
- Сформувати розуміння етичних принципів використання фотографії в масмедіа та відповідальності автора за створення й поширення візуальної інформації.
- Ознайомити студентів із впливом цифрових технологій, соціальних мереж та штучного інтелекту на сучасну фотографічну практику і медіакомунікацію.
- Розвинути здатність використовувати фотографію як інструмент документування, візуального дослідження та суспільної комунікації.

Передумови для вивчення дисципліни: базові знання з історії світової та української фотографії, основ фотокомпозиції та зображальної мови, здобуті на першому (бакалаврському) рівні; загальна обізнаність із процесами масової комунікації та функціонуванням сучасних медіа.

Очікувані результати навчання (ПРН) за дисципліною:

РН2. Уміти застосовувати міждисциплінарні підходи при критичному осмисленні та вирішенні проблем теорії та практики аудіовізуального мистецтва та медіавиробництва.

РН3. Володіти методами та організаційними дослідницькими й інноваційними процедурами у професійній діяльності.

РН5. Використовувати релевантні дані для прийняття рішень в сфері аудіовізуального мистецтва та медіавиробництва, відшуковувати потрібні дані, аналізувати їх та оцінювати за допомогою сучасних методів та засобів роботи з даними.

РН6. Вільно спілкуватись іноземною мовою усно і письмово в науковій, творчо-виробничій та суспільній сферах діяльності.

РН7. Оцінювати якість аудіовізуальних творів, враховувати ризики при їх виробництві.

РН12. Популяризувати аудіовізуальні проекти в сучасних медіа.

РН13. Опрацьовувати екранні твори українських та зарубіжних фахівців, застосовувати сучасні методики і технології аналізу для формування авторської концепції.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Розподіл годин між видами робіт				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
		лекції	семінари	практичні	сам. робота
1	2	3	4	5	8
1 курс / 1 семестр:					
Тема 1. Поняття класичних ЗМІ. Фотографія в класичних ЗМІ	30	4	4		22
Тема 2. Світова фотографія 1950-х-1960-х років для ЗМІ	30	4	4		22
Тема 3. Фотографії для ЗМІ в 1970-х-1990-х років	30	4	4		22
Тема 4. Фотографія та бідредрагування в класичних ЗМІ	30	4	4		22
Разом	120	16	16		88
1 курс / 2 семестр:					
Тема 5. Поняття сучасних медіа	20	2	2		16
Тема 6. Сучасна світова фотографія в мас-медіа.	24	4	4		16
Тема 7. Сучасна фотографія для медіа в Україні.	24	4	4		16
Тема 8. Пропаганда в сучасних мас-медіа та важливість медіаграмотності	22	2	2		18
Разом	90	12	12		66

4. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Фотографія в класичних ЗМІ

Тема присвячена вивченню становлення та розвитку фотографії як важливого елемента масової комунікації у класичних медіа. Розглядаються основні етапи інтеграції фотографії в друковану пресу, її роль у формуванні інформаційного простору, особливості взаємодії тексту та зображення, а також функції фотографії в газетній і журнальній журналістиці. Особлива увага приділяється технічним і технологічним змінам, які вплинули на розвиток фотожурналістики, трансформації професії фотографа та формуванню візуальних стандартів медіа.

Окремо аналізуються основні жанри фотографії в друкованих виданнях, діяльність провідних світових і українських фотожурналістів, вплив фотографічного зображення на формування суспільної думки та колективної пам'яті. Розглядаються також питання документальності, достовірності та маніпулятивного потенціалу фотографії, її використання в політичній комунікації, пропаганді та інформаційних кампаніях ХХ–ХХІ століть.

Основні поняття / ключові слова: фотографія в масмедіа, фотожурналістика, друковані медіа, газетна фотографія, журнальна фотографія,

документальна фотографія, фоторепортаж, фотонарис, візуальна комунікація, пропаганда, медіаманіпуляція, інформаційна фотографія, ілюстровані журнальні видання.

Рекомендована література: 1–4, 22–23, 25–30

Тема 2. Світова фотографія 1950–1960-х років для ЗМІ

Тема присвячена вивченню розвитку світової фотографії у період 1950–1960-х років, який став важливим етапом становлення сучасної фотожурналістики та документальної фотографії. Розглядаються основні тенденції розвитку фотографії після Другої світової війни, діяльність провідних міжнародних фотоагентств і друкованих видань, роль фотографії у висвітленні політичних, соціальних та культурних процесів другої половини XX століття. Особлива увага приділяється розвитку ілюстрованих журналів, формуванню візуальної мови репортажної фотографії та впливу технічного прогресу на професійну діяльність фотографа.

Окремо аналізується творчість провідних фотографів епохи, зокрема представників агентства Magnum Photos, їхній внесок у розвиток документальної фотографії та фотожурналістики. Розглядаються особливості висвітлення суспільних конфліктів, повсякденного життя, культурних трансформацій і міжнародних подій засобами фотографії. Також увага приділяється ролі фотографії у формуванні громадської думки, механізмам візуальної репрезентації реальності та використанню фотографічного зображення в інформаційних і пропагандистських практиках періоду Холодної війни.

Основні поняття / ключові слова: фотожурналістика, документальна фотографія, Magnum Photos, ілюстрований журнал, фоторепортаж, гуманістична фотографія, Холодна війна, візуальна комунікація, масмедіа, фотоагентство, пропаганда, репрезентація реальності.

Рекомендована література: 1, 4, 22–23, 25–29

Тема 3. Фотографія для ЗМІ у 1970–1990-х роках

Тема присвячена вивченню розвитку фотографії в масмедіа у 1970–1990-х роках - періоді суттєвих соціальних, політичних та технологічних трансформацій, які вплинули на візуальну культуру другої половини XX століття. Розглядаються особливості функціонування фотографії в друкованих виданнях, інформаційних агентствах та міжнародних медіа, а також зміни у професійній діяльності фотожурналістів. Особлива увага приділяється висвітленню воєнних конфліктів, суспільних криз, політичних трансформацій і культурних процесів засобами фотографії.

Окремо аналізуються ключові тенденції документальної та репортажної фотографії, розвиток гуманістичної фотографії, діяльність провідних міжнародних фотоагентств, а також вплив телебачення та нових медіатехнологій на трансформацію фотожурналістики. Розглядаються питання фотографічної етики, достовірності зображення, формування візуальних стереотипів та використання фотографії в політичній комунікації, рекламі та пропаганді в умовах Холодної війни та постіндустріального суспільства.

Основні поняття / ключові слова: фотожурналістика, документальна фотографія, репортажна фотографія, гуманістична фотографія, Magnum Photos, інформаційне агентство, візуальна комунікація, Холодна війна, фотографія війни, медіаобраз, пропаганда, фотографічна етика, постмодернізм, друковані медіа.

Рекомендована література: 31-36, 38

Тема 4. Фотографія та більдредагування в класичних ЗМІ

Тема присвячена вивченню ролі фотографії в системі класичних медіа та особливостям професійної діяльності більдредактора як посередника між фотографом, редакцією та аудиторією. Розглядаються принципи відбору, редагування та розміщення фотографічних зображень у друкованих засобах масової інформації, зокрема газетах і журналах. Особлива увага приділяється взаємодії тексту та зображення, композиційній організації шпальти, формуванню візуальної ієрархії матеріалу та ролі фотографії у створенні редакційної політики видання.

Окремо аналізуються професійні стандарти більдредагування, критерії оцінки фотографічного зображення, етичні аспекти використання фотографії в журналістиці, а також проблеми достовірності, маніпуляції та візуальної репрезентації подій. Розглядаються особливості роботи провідних міжнародних і українських друкованих видань, роль фотографії у формуванні громадської думки та вплив редакційних рішень на сприйняття інформації аудиторією.

Основні поняття / ключові слова: більдредактор, фотожурналістика, редакційна політика, візуальна комунікація, газетна фотографія, журнальна фотографія, фоторедагування, композиція шпальти, фотоілюстрація, документальна фотографія, візуальна репрезентація, медіаманіпуляція, етика фотожурналістики.

Рекомендована література: 23, 33, 35, 38-42

Тема 5. Поняття сучасних медіа

Тема присвячена вивченню сутності, структури та особливостей функціонування сучасних медіа в умовах цифрового суспільства. Розглядаються основні етапи трансформації масової комунікації від традиційних засобів масової інформації до цифрових платформ, соціальних мереж та мультимедійних середовищ. Особлива увага приділяється змінам у процесах виробництва, поширення та споживання інформації, а також ролі візуального контенту у сучасному медіапросторі.

Окремо аналізуються поняття нових медіа, конвергенції, цифрової комунікації та мережевого суспільства. Розглядається вплив соціальних мереж, мобільних технологій, алгоритмічних систем та штучного інтелекту на формування інформаційного порядку денного, громадської думки та сучасної візуальної культури. Значна увага приділяється питанням медіаграмотності, інформаційної безпеки, дезінформації, цифрової етики та ролі фотографії як одного з ключових інструментів комунікації в сучасних медіа.

Основні поняття / ключові слова: масмедіа, нові медіа, цифрові медіа, соціальні мережі, медіаконвергенція, мультимедійний контент, цифрова

комунікація, мережеве суспільство, алгоритми, штучний інтелект, медіаграмотність, дезінформація, інформаційна безпека, візуальна культура.

Рекомендована література: 5-11, 43-50

Тема 6. Сучасна світова фотографія в масмедіа

Тема присвячена вивченню основних тенденцій розвитку світової фотографії в умовах цифрової трансформації медіасередовища наприкінці XX – на початку XXI століття. Розглядаються зміни у виробництві, поширенні та сприйнятті фотографічного зображення під впливом інтернету, соціальних мереж, мобільних технологій та мультимедійних платформ. Особлива увага приділяється трансформації професії фотографа, новим формам фотожурналістики, документальної та авторської фотографії, а також ролі міжнародних фотоагентств і глобальних медіаплатформ у формуванні сучасного візуального простору.

Окремо аналізуються провідні напрями сучасної фотографії, діяльність найвідоміших фотографів та фотографічних колективів, нові підходи до візуального сторітелінгу, мультимедійних проєктів і цифрових архівів. Розглядаються питання достовірності фотографії в епоху цифрової обробки та штучного інтелекту, проблеми візуальної маніпуляції, етики фотожурналістики та використання фотографії у глобальних соціальних, політичних і культурних процесах.

Основні поняття / ключові слова: сучасна фотографія, цифрова фотографія, фотожурналістика, візуальний сторітелінг, документальна фотографія, мультимедійний проєкт, фотоагентство, Magnum Photos, World Press Photo, цифрові медіа, соціальні мережі, візуальна культура, штучний інтелект, медіаманіпуляція.

Рекомендована література: 24, 37, 41, 51

Тема 7. Сучасна фотографія для медіа в Україні

Тема присвячена вивченню особливостей розвитку української фотографії в медіапросторі кінця XX – початку XXI століття. Розглядаються ключові тенденції розвитку фотожурналістики, документальної та авторської фотографії в умовах трансформації українських медіа, цифровізації комунікацій та зростання ролі соціальних мереж. Особлива увага приділяється формуванню національного візуального дискурсу, діяльності провідних українських фотографів, фотоагентств, медіаплатформ і професійних спільнот, що визначають сучасний стан фотографії в Україні.

Окремо аналізуються особливості висвітлення суспільно-політичних процесів, Революції Гідності, російсько-української війни, питань національної пам'яті та культурної ідентичності засобами фотографії. Розглядаються новітні практики документування війни, роль фотографії у міжнародній комунікації, проблеми етики фотожурналістики, достовірності візуальної інформації та використання фотографії в цифрових медіа. Значна увага приділяється діяльності сучасних українських фотографів та проєктів, що формують міжнародний образ України через фотографічне зображення.

Основні поняття / ключові слова: українська фотографія, фотожурналістика, документальна фотографія, Харківська школа фотографії,

візуальна культура, медіакомунікація, воєнна фотографія, цифрові медіа, національна пам'ять, візуальна репрезентація, фотоархів, медіаетика, фотографія війни.

Рекомендована література: 12-21

Тема 8. Пропаганда в сучасних мас-медіа та важливість медіаграмотності

Тема присвячена вивченню механізмів функціонування пропаганди в сучасному інформаційному просторі та ролі фотографії як одного з найбільш ефективних інструментів впливу на громадську думку. Розглядаються основні теорії масової комунікації, принципи формування медіанаративів, особливості використання візуальних образів у політичній комунікації, рекламі, стратегічних комунікаціях та інформаційних війнах. Особлива увага приділяється фотографії як засобу конструювання соціальної реальності, формування колективної пам'яті та емоційного впливу на аудиторію.

Окремо аналізуються сучасні форми пропаганди, дезінформації та маніпуляції в цифрових медіа, соціальних мережах і мультимедійних платформах. Розглядаються питання візуальних фейків, цифрового редагування зображень, використання штучного інтелекту для створення синтетичного контенту, а також методи критичного аналізу фотографічної інформації. Значна увага приділяється розвитку медіаграмотності як необхідної компетентності сучасного громадянина, що дозволяє оцінювати достовірність візуальних повідомлень, розпізнавати маніпулятивні практики та відповідально споживати інформацію.

Основні поняття / ключові слова: пропаганда, медіаграмотність, інформаційна війна, дезінформація, фейкові новини, візуальна пропаганда, фотографія, медіаманіпуляція, інформаційна безпека, критичне мислення, цифрові медіа, соціальні мережі, штучний інтелект, візуальна культура, фактчекінг.

Рекомендована література: 5-7, 9-12, 14, 16, 18

Семінарські заняття

Тема (семінар)	Завдання	Форма подання	Максимальна кількість балів
Тема 1. Фотографія в класичних ЗМІ	Аналіз ролі фотографії в друкованих ЗМІ; розбір жанрів газетної/журнальної фотографії на прикладах	Усна доповідь, участь у дискусії	15
Тема 2. Світова фотографія 1950–60-х	Розбір робіт фотографів Magnum; аналіз візуальної мови репортажної фотографії епохи	Усна доповідь, участь у дискусії	15
Тема 3. Фотографія для ЗМІ 1970–90-х	Аналіз висвітлення воєнних конфліктів і суспільних криз засобами фотографії	Усна доповідь, участь у дискусії	15

Тема 4. Більшедагування в класичних ЗМІ	Розбір принципів відбору й розміщення фото; аналіз композиції шпальти на прикладах видань	Аналіз кейсів, обговорення	15
Тема 5. Поняття сучасних медіа	Обговорення трансформації медіа, ролі соцмереж і ШІ у поширенні візуального контенту	Усна доповідь, участь у дискусії	10
Тема 6. Сучасна світова фотографія	Аналіз візуального сторітелінгу, практик World Press Photo, цифрових архівів	Аналіз кейсів, обговорення	10
Тема 7. Українська фотографія для медіа	Розбір документування війни, Харківської школи фотографії, українських фотопроектів	Усна доповідь, участь у дискусії	10
Тема 8. Пропаганда та медіаграмотність	Аналіз візуальних фейків, deepfake, методів фактчекінгу на прикладах	Аналіз кейсів, обговорення	10

Критерії оцінювання семінарських занять 1 семестр:

Критерії оцінювання	Бали
Грунтовна доповідь з аналізом фотоматеріалу; конкретні приклади; впевнена термінологія; активна участь у дискусії; 3-4 джерела; самостійні висновки.	12–15
Доповідь загалом повна; аналіз достатній; 2-3 джерела; участь помірна; незначні неточності.	8–11
Доповідь часткова, поверхнева; 1 джерело; участь пасивна; слабка аргументація.	4-7
Доповідь формальна або відсутня; тема не розкрита; участь і джерела відсутні.	1-3

Критерії оцінювання семінарських занять 2 семестр:

Критерії оцінювання	Бали
Грунтовна доповідь з аналізом фотоматеріалу; конкретні приклади; впевнена термінологія; активна участь у дискусії; 3-4 джерела; самостійні висновки.	8–10
Доповідь загалом повна; аналіз достатній; 2-3 джерела; участь помірна; незначні неточності.	5–7
Доповідь часткова, поверхнева; 1 джерело; участь пасивна; слабка аргументація.	2–4
Доповідь формальна або відсутня; тема не розкрита; участь і джерела відсутні.	1

5. Методи навчання

Під час викладання дисципліни застосовуються пояснювально-ілюстративний, частково-пошуковий та продуктивно-практичний методи навчання, що відповідають подвійній - аналітичній і творчій - природі дисципліни.

6. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Тема	Завдання	Форма подання	Максимальна кількість балів
I семестр			
Тема 1. Фотографія в класичних ЗМІ	Види класичних ЗМІ та історія їх розвитку	Доповідь (15 хв.)	10
Тема 2. Світова фотографія 1950-х-1960-х років	Охарактеризувати висвітлення суспільних конфліктів, повсякденного життя, культурних трансформацій і міжнародних подій засобами фотографії з наведенням прикладів	Презентація (10–20 слайдів)	10
Тема 3. Фотографії для ЗМІ в 1970-х-1990-х років	Висвітлення воєнних конфліктів, суспільних криз, політичних трансформацій і культурних процесів засобами фотографії 1970-х-1990-х років з наведенням прикладів	Презентація (10–20 слайдів)	10
Тема 4. Фотографія та більд редагування в класичних ЗМІ	Формуванню візуальної ієрархії матеріалу та ролі фотографії у створенні редакційної політики видання	Презентація (5 слайдів)	10
II семестр			
Тема 5. Поняття сучасних медіа	Структура та особливості функціонування сучасних медіа в умовах цифрового суспільства.	Есе (3 сторінки)	5
Тема 6. Сучасна світова фотографія в мас-медіа.	Створення фотопроєкту для нового медіа з обґрунтуванням ідеї	Фотопроєкт у вигляді презентації (10 фотографій)	5
Тема 7. Сучасна фотографія для медіа в Україні.	Створення фотопроєкту для українського нмедіа з обґрунтуванням актуальності теми	Фотопроєкт у вигляді презентації (10 фотографій)	5

Тема 8. Пропаганда в сучасних мас- медіа	Пропаганда та протистояння дезінформації. Важливість критичного мислення та медіаграмотності	Есе (5-10 сторінок)	5
---	--	---------------------	---

Критерії оцінювання самостійної роботи 1 семестр:

Критерії оцінювання	Кількість балів
Тема розкрита повно; ґрунтовний аналіз фотоматеріалу з розбором візуальних засобів (композиція, світло, зміст) та їхньої ролі в масмедіа; наведено конкретні приклади робіт фотографів/видань; використано не менше 3-4 релевантних джерел; чітка структура, самостійні висновки, фахова термінологія; дотримано форми й обсягу (доповідь 15 хв / презентація 10-20 слайдів / есе 3 стор.).	8-10
Тема розкрита загалом правильно; аналіз фотоматеріалу достатній, місцями поверхневий; приклади наведено, але медіаконтекст пояснено неповно; 2-3 джерела; структура логічна, незначні неточності в термінології; форму й обсяг дотримано з дрібними відхиленнями.	5-7
Тема розкрита частково; аналіз поверхневий, візуальні засоби майже не розібрано; приклади поодинокі або без зв'язку з медіаконтекстом; 1 джерело або без посилань; слабка структура й аргументація; порушено обсяг/форму.	2-4
Тема не розкрита; аналіз, приклади та джерела відсутні; робота фрагментарна, із суттєвими помилками; форму й обсяг не дотримано.	1

Критерії оцінювання самостійної роботи 2 семестр:

Критерії оцінювання	Кількість балів
Завдання (есе / фотопроєкт) виконано повністю; чітка авторська концепція з обґрунтуванням ідеї та її актуальності для сучасних медіа; для фотопроєкту - 10 фото з візуальною цілісністю; для есе - критичний розбір механізмів медіавпливу/пропаганди з прикладами; коректні джерела, логічні висновки; дотримано форми (есе 3 / 5-10 стор.).	5
Завдання виконано; концепція/аналіз загалом обґрунтовані, але менш глибокі; фотопроєкт виконано, візуальна якість достатня; критичний аналіз є, але без частини прикладів; незначні неточності; форму дотримано.	4
Завдання виконано частково; концепція слабо обґрунтована; фотопроєкт неповний або візуально нерівний; аналіз поверхневий, прикладів обмаль; наявні помилки.	3
Завдання виконано неповно; концепція/аналіз відсутні; фотопроєкт не відповідає завданню; суттєві помилки; форму й оформлення не дотримано.	2

Відповідно до [Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих у процесі формальної, неформальної та/або інформальної освіти](#) Університету, здобувач має право зарахувати результати навчання, якщо вони підтверджені офіційними документами (дипломом, сертифікатом, свідоцтвом тощо). Це можуть бути результати, отримані під час участі в онлайн чи очних курсах, програмах обміну, конференціях, тренінгах, семінарах, лекціях, майстер-

класах, літніх чи зимових школах, бізнес-школах, стажуваннях та інших освітніх заходах.

У межах цієї дисципліни здобувач може подати документи для визнання результатів неформальної освіти за окремими темами (наприклад, теми 6, 8). Якщо такі результати підтверджені сертифікатом чи іншим документом, вони зараховуються як виконання завдань для самостійної роботи.

Освітні курси, за проходження яких можна отримати перезарахування, знаходяться на платформі:

- [Prometheus](#)
- [EdEra](#)
- [Coursera](#)

7. Форми проведення контролю та критерії оцінювання

Оцінювання рівня знань здобувачів включає поточний і підсумковий контроль. Поточний контроль має на меті оцінити роботу здобувачів за всіма видами аудиторної роботи (лекції, семінарські заняття) та відображає поточні навчальні досягнення здобувачів в освоєнні програмного матеріалу дисципліни. Підсумковий (семестровий) контроль є інтегрованою оцінкою засвоєння знань здобувачів у вигляді семестрового заліку та екзамену.

При викладанні дисципліни використовуються такі методи контролю:

поточний контроль (ПК) - включає диференційований та об'єктивний облік результатів освітньої діяльності здобувачів щодо засвоєння теоретичних знань (усне опитування, обговорення проблемних питань тощо) та уміння практичного вирішення завдань на семінарських заняттях та під час самостійної роботи здобувачів. Поточний контроль передбачає максимально - 100 балів;

Підсумковий (семестровий) контроль екзамен - проводиться з метою оцінювання підсумкових результатів навчання і включає семестровий контроль у формі заліку та іспиту. Підсумковий (семестровий) контроль в 1 семестрі – залік, за підсумками роботи в семестрі (за результатами поточного контролю). Підсумковий (семестровий) контроль в 2 семестрі – іспит, за підсумками роботи в семестрі (за результатами поточного контролю) – 60 балів та за іспит – 40 балів.

Орієнтовний перелік питань при підсумковому оцінюванні (для екзамену)

1. Які глобальні тенденції сьогодні найбільше впливають на розвиток фотожурналістики?
2. Як соціальні мережі змінили вимоги до фотографій у масмедіа?
3. У чому полягає роль мобільної фотографії в сучасних медіа?
4. Як алгоритми та машинне навчання формують візуальні тренди?
5. Чим відрізняється стиль знімків для традиційних медіа та цифрових платформ?
6. Яким чином стрічковий формат (scrolling aesthetics) впливає на композицію та сюжетність фото?
7. Які сучасні етичні стандарти існують у фотожурналістиці?
8. Як deepfake та інші технології маніпуляції зображеннями впливають на довіру до медіа?

9. Чому візуальний сторітелінг стає ключовим інструментом комунікації?
10. Як змінився попит на документальну фотографію останніми роками?
11. У чому полягає феномен «естетизації реальності» в медіафото?
12. Як TikTok та Instagram формують нові стилі та жанри фотографії?
13. Яку роль відіграють дрони у сучасних медіавізуалізаціях?
14. Як VR та AR технології трансформують досвід фото в масмедіа?
15. Які формати фотоконтенту сьогодні найефективніше привертають увагу аудиторії?
16. Як впливає культура мемів на розвиток масмедійної фотографії?
17. У чому різниця між рекламною та редакційною фотографією у нових медіа?
18. Як штучний інтелект змінює процес обробки та відбору фото?
19. Як змінюються вимоги до фото для новинних платформ у режимі реального часу?
20. Чому зростає інтерес до «сирих», нефільтрованих зображень?
21. Які особливості роботи з фото для мобільних форматів споживання новин?
22. Які нові жанри та гібридні формати виникають на перетині фотографії та відео?
23. Які навички стають критично важливими для сучасного фотожурналіста?
24. Як функція геолокації та метадані впливають на правдивість та контекст фото?
25. Як медіаплатформи використовують фотографію для формування бренду та емоційного зв'язку з аудиторією?

Критерії оцінювання при підсумковому контролі (екзамен)	Кількість балів
Студент всебічно та глибоко розкриває зміст питань, демонструє системне розуміння навчального матеріалу; вільно оперує поняттями, прикладами, історико-культурними контекстами; уміє аргументовано аналізувати, порівнювати, узагальнювати; відповідь логічна, грамотна, самостійна, без помилок.	36-40
Студент впевнено орієнтується у матеріалі, розкриває основні аспекти питань, демонструє розуміння сутності явищ, допускає поодинокі несуттєві неточності; відповіді логічні, самостійні, аргументовані.	31-35
Студент знає основний матеріал, але не розкриває його повністю або поверхово аналізує приклади; трапляються неповні формулювання, логічні прогалини; аналітичний рівень середній, самостійність часткова.	26-30
Студент відповідає неповно, пропускає ключові положення, демонструє слабке розуміння зв'язків між поняттями; відповіді фрагментарні, з логічними чи фактологічними помилками.	20-25
Студент погано орієнтується у навчальному матеріалі, відповіді хаотичні, без аргументації, з численними помилками; відсутнє аналітичне мислення або розуміння базових понять дисципліни.	10-19
Студент не відповів на питання, не з'явився на екзамен або відповідь не відповідає програмі курсу; виявлено плагіат або повну відсутність самостійності.	0-9

8. Розподіл балів, які отримує здобувач

1 курс /1 семестр

	За результатами поточного контролю та самостійної
--	---

Вид контролю	роботи				
	T1	T2	T3	T4	Сума балів
Робота на семінарі	15	15	15	15	100
Самостійна робота	10	10	10	10	

1 курс / 2 семестр (екзамен)

Вид контролю	За результатами поточного контролю та самостійної роботи					
	T5	T6	T7	T8	Підсумковий контроль	Сума балів
Робота на семінарі	10	10	10	10	60	100
Самостійна робота	5	5	5	5		
Екзамен					40	

Шкала відповідності оцінок

Оцінка за стобальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Значення оцінки	Рівень компетентності
90 – 100	A	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками	Високий (творчий)
82 – 89	B	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок	Достатній (конструктивно-варіативний)
74 – 81	C	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок	
64 – 73	D	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної	Середній (репродуктивний)
60 – 63	E	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)	
35 – 59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання	Низький (рецептивно-продуктивний)
0 – 34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни	Низький (рецептивно-продуктивний)

9. Рекомендована література

1. Зонтаг С. Про фотографію. Основи, 2002. 189 с.
2. Бетчен Д. Вогонь бажання: зародження фотографії. Родовід, 2019. 344 с.
3. Вольфф В. Журналістика газет і журналів / пер. з нім. В. Климченко; 2-ге вид., переробл. Центр вільної преси, 2017. 377 с.
4. Тегг Дж. Тягар репрезентації: есеї про множинність фотографії та історії. Родовід, 2019.
5. Почапська О. І. (Не)безпека в цифровому світі: навчальний посібник. Академія української преси, Центр вільної преси, 2024. 59 с.
6. Техніки декодування російської пропаганди на заняттях з історії та громадянської освіти: навч.-метод. посіб. / О. В. Желіба, О. П. Мокрогуз, О. В. Волошенюк; за ред. О. В. Волошенюк, Р. І. Євтушенко. Академія української преси, Центр вільної преси, 2023. 81 с.
7. Медіаграмотність під час війни: теорія, методика, інтерактив: навчальний посібник / О. Довженко та ін.; за заг. ред. О. Волошенюк, В. Іванова. Академія української преси, Центр вільної преси, 2023. 68 с.
8. Маєр К. Журналістика: підручник / пер. з нім. В. Климченка, В. Олійника; за заг. ред. В. Іванова. Київ: Академія української преси, Центр вільної преси, 2022. 300 с.
9. Вальорска А. Діпфейк та дезінформація: практ. посіб. / пер. з нім. В. Олійника. Академія української преси; Центр вільної преси, 2020. 36 с.
10. Освітні практики із запобігання інфодемії, або Як не ізольоватися від правди: навчальний посібник / за ред. О. Волошенюк, Р. Євтушенко, В. Іванова, А. Кулакова. АУП; Інтерньюз-Україна; ЦВП, 2020. 68 с.
11. Як можна протидіяти «фейковим новинам»? : аналіз. Фонд Фрідріха Науманна за Свободу; Академія української преси, 2019.
12. Померанцев П. Це не пропаганда. Подорож на війну проти реальності. Київ: Yakaboo Publishing, 2020.
13. Померанцев П. Нічого правдивого й усе можливо. Yakaboo Publishing, 2020.
14. Бернейс Е. Пропаганда. Видавничий дім «Сварог», 2021.
15. Макінтайр Л. Постправда. ArtHuss, 2022.
16. Мороз О. Нація овочів? Як інформація змінює мислення і поведінку українців. Yakaboo Publishing, 2020.
17. Кулеба Д. Війна за реальність: як перемагати у світі фейків, правд і спільнот. #Книголав, 2020.
18. Канеман Д. Мислення швидко й повільно. Наш Формат, 2022.
19. Патрикаракос Д. Війна у 140 знаках. Як соціальні медіа змінюють конфлікти у XXI столітті. Yakaboo Publishing, 2019.
20. Ташнер Р. У що вірити. 10 пропозицій для освічених людей. Видавництво Аннетти Антоненко, 2022.
21. Гауді Т. Сила запитань. Наш Формат, 2022.
22. The History of European Photography. Vol. 1–3 / ed. by V. Macek. Bratislava: FOTOFO, The Central European House of Photography, 2011–2014.

23. Marien M. W. *Photography: A Cultural History*. Upper Saddle River, NJ: Pearson Prentice Hall, 2006.
24. Marien M. W. *Photography: A Cultural History*. 5th ed. London: Laurence King Publishing, 2023.
25. Brauchitsch B. von. *Mała historia fotografii*. Warszawa: Cyklady, 2004.
26. *Dawna fotografia lwowska 1839–1939*. Lwów: Centrum Europy, 2004.
27. *Art of the 20th Century. Sculpture, New Media, Photography*. Vol. 2 / ed. by I. F. Walther. Köln: Taschen, 2005.
28. Johnson W. *A History of Photography: From 1839 to the Present*. Köln; London: Taschen, 2012.
29. *Przestrzenie fotografii. Antologia tekstów / pod red. T. Ferenca, K. Makowskiego*. Łódź: Galeria f5, 2005.
30. Czartoryska U. *Przygody plastyczne fotografii*. Gdańsk: Słowo/Obraz Terytoria, 2002.
31. Lubben K. (Ed.). *Magnum Contact Sheets*. London: Thames & Hudson, 2011.
32. Freund G. *Photography and Society*. Boston: David R. Godine, 1980.
33. Hariman R., Lucaites J. *No Caption Needed: Iconic Photographs, Public Culture, and Liberal Democracy*. Chicago: University of Chicago Press, 2007.
34. Zelizer B. *Remembering to Forget: Holocaust Memory through the Camera's Eye*. Chicago: University of Chicago Press, 1998.
35. Newton J. H. *The Burden of Visual Truth: The Role of Photojournalism in Mediating Reality*. Mahwah: Lawrence Erlbaum Associates, 2001.
36. Batchen G. *Photography in the Electronic Age*. New York: Aperture Foundation, 1994.
37. Batchen G. *Each Wild Idea: Writing, Photography, History*. Cambridge, MA: MIT Press, 2002.
38. Lester P. M. *Photojournalism: An Ethical Approach*. New York: Routledge, 1991.
39. Evans H. *Pictures on a Page: Photojournalism, Graphics and Picture Editing*. London: Pimlico, 1997.
40. Caple H. *Photojournalism: A Social Semiotic Approach*. London: Palgrave Macmillan, 2013.
41. Kobre K. *Photojournalism: The Professionals' Approach*. 8th ed. New York: Routledge, 2021.
42. Friend D., Grossman J. *The Decisive Moment: Thirty Years of Photographs from National Geographic*. Washington: National Geographic Society, 2002.
43. Castells M. *The Rise of the Network Society*. Oxford: Blackwell Publishing, 2010.
44. Jenkins H. *Convergence Culture: Where Old and New Media Collide*. New York: New York University Press, 2006.
45. Manovich L. *The Language of New Media*. Cambridge, MA : MIT Press, 2001.
46. McQuail D. *McQuail's Mass Communication Theory*. London: Sage Publications, 2010.
47. Couldry N., Hepp A. *The Mediated Construction of Reality*. Cambridge: Polity Press, 2017.
48. Van Dijck J. *The Culture of Connectivity: A Critical History of Social Media*. Oxford: Oxford University Press, 2013.
49. Fuchs C. *Social Media: A Critical Introduction*. London: Sage Publications, 2021.

50. Kellner D., Share J. *The Critical Media Literacy Guide*. Leiden: Brill, 2019.
51. Wells L. *Photography: A Critical Introduction*. 6th ed. London: Routledge, 2021.